

Energidepartementet
Postboks 8148, Dep
0033 Oslo
postmottak@ed.dep.no

11.08.2025

Høringsinnspill på forslag til forskrifter og bestemmelser relatert til Norgespris og Strømsstøtte

Lede viser til Energidepartementet (ED) sin høring på forslag til forskrifter og bestemmelser relatert til Norgespris og Strømsstøtte og takker for muligheten til å gi innspill.

Nettkunder som kan ha Norgespris

Etter forskriftsforslaget § 4 plikter nettselskapene å tilby deltakelse i Norgespris for bl.a. husholdningskunder jf. lov om Norgespris og strømsstøtte til husholdninger § 8 første ledd. I lov om Norgespris og strømsstøtte til husholdninger § 8 første ledd står det at «*Nettkunder som har husholdnings- eller fritidsboligforbruk, kan delta i ordningen*».

Forskriftsforslaget har følgende definisjoner:

Husholdningsforbruk: husholdningers strømforbruk i boliger. Med husholdningsforbruk menes også strømforbruk i fellesarealer og boenheter i boligselskap. Husholdningsforbruk knyttet til gårds- og grendeverk er også omfattet.

Husholdningskunde: kunde på målepunkt som er rettmessig registrert som husholdningskunde hos nettselskapet.

Hverken loven eller forskriftsforslaget definerer en husholdning. Store norske leksikon har følgende definisjon: «*En husholdning, eller et hushold, er de menneskene som bor i samme bolig. En husholdning kan også bestå av én person som bor for seg selv*». Dersom en skal legge Store norske leksikon sin definisjon til grunn, vil trolig kommunale og private omsorgsboliger og institusjoner, bygg eid av studentsamskipnader og lignende inneholde husholdninger. Slike bygninger som mennesker bor i, kan dermed sies å ha et husholdningsforbruk uavhengig av hvem som eier dem eller har nettleieforholdet til nettselskapet.

På side 6 i høringsdokumentet står følgende: «*Husholdningskunder kan delta i Norgespris. Med husholdningskunder menes målepunkt som er rettmessig registrert i sluttbrukergruppe 35 hos nettselskapet og som brukes til husholdningsformål. Dersom det er flere typer forbruk bak kundens målepunkt, må forbruket i hovedsak være knyttet til husholdningsformål. Ved tvil om hvilken*

sluttbrukergruppe kunden tilhører, skal det legges avgjørende vekt på det som fremgår om eiendommen i det offentlige eiendomsregisteret (matrikkelen).»

Målepunkter tilordnes en sluttbrukergruppe ved etablering. Sluttbrukergruppen endres normalt ikke ved eiendomstransaksjoner eller endringer i hvem som har nettleieforholdet til nettselskapet.

Matrikkelen inneholder mye informasjon om eiendommer og bygninger som er på dem¹. Forskriften bør være tydelig på hvilken informasjon som skal benyttes ved avgjørelser om Norgespris.

Et målepunkt i sluttbrukergruppe 35 i et bygg som er angitt som bolig i matrikkelen, kan bytte eier og bruker. Første eier kan ha vært en privatperson, og senere eiere kan være privatpersoner eller næringskunder. Eventuell nåværende leietaker kan være en privatperson eller en næringskunde. Eier eller leietaker har nettleieforholdet til nettselskapet, og det kan endres hyppig eller sjelden.

Bruk av sluttbrukergruppe 35 og matrikkelen vil ikke nødvendigvis gi en avgrensning mot næringskunder. Samtidig skriver ED følgende på side 10 i høringsdokumentet: «*Norgespris omfatter husholdnings- og fritidsboligforbruk, og er avgrenset mot næringskunder og øvrige forbruksgrupper*».

Videre presenteres noen illustrerende eksempler. Om en næringsaktør kjøper eller leier en enebolig (næringskode X² og bygningstype 111³ i matrikkelen) og benytter den som omsorgsbolig eller annet, behøver ikke dette å bety at informasjonen i matrikkelen endres. En mindre bygning registrert som bolig i matrikkelen, kan ha kombinert bruk. Deler av bygningen kan brukes til næringsvirksomhet. En utleiebolig som er eid av en næringsaktør eller kommune, kan være registrert som bolig i matrikkelen. Den kan leies ut til en privatperson som benytter den til husholdningsformål. Leietakeren kan ha nettleieforholdet til nettselskapet. Ved leie inkludert strøm, vil utleieren ha nettleieforholdet. Hvis en utleiebolig står tom, vil utleieren selv ha nettleieforholdet. Boliger som benyttes til korttidsuteleie, leies gjerne ut med strøm og utleieren har nettleieforholdet.

Hvis Norgespris skal avgrenses mot næringskunder, kan det kreve at en også hensyntar nettkunden som har det løpende nettleieforholdet til nettselskapet, dvs. om denne er en privatperson eller en næringskunde. Med en slik tilnærming kan det imidlertid hende at boliger som leies ut inkludert strøm og brukes til husholdningsformål, ikke vil kvalifisere for Norgespris, noe som trolig ikke er i tråd med ordningens hensikt. Norgespris vil måtte avsluttes hvis en næringsaktør overtar nettleieforholdet for noen dager, uker eller måneder mellom to privatpersonleietakere fordi næringskunder ikke skal kunne ha Norgespris.

Lede ber ED om å gi tydeligere føringer for hvem som kan ha Norgespris. Det er behov for å avklare definisjonen av husholdninger samt hvordan tvilstilfeller skal avgjøres. Tilnærmingen fra høringsdokumentet vil kunne føre til at enkelte næringskunder og øvrige forbruksgrupper kan ha Norgespris. Samtidig står det at Norgespris er avgrenset mot næringskunder og øvrige forbruksgrupper. Det må være enkelt for nettselskapene og Elhub å avgjøre hvem som kan ha Norgespris.

Ønsket om tydeligere føringer med hensyn til husholdninger gjelder også for Strømsstøtte fordi kriteriene som er skissert i høringsdokumentet er tilsvarende.

¹ <https://www.matrikkel.no/matrikkel/docs/DataelementerOgKodelisterVer.2.0.htm>

² 2.5.10 NæringsgruppeKode (<https://www.matrikkel.no/matrikkel/docs/DataelementerOgKodelisterVer.2.0.htm>)

³ 2.5.5 BygningstypeKode (<https://www.matrikkel.no/matrikkel/docs/DataelementerOgKodelisterVer.2.0.htm>)

Ifølge forslaget som er på høring, skal Norgespris for fritidsboliger være avgrenset mot næringskunder, firmahytter og hytter som primært benyttes til utleie. Nettselskapene har oversikt over hvilke målepunkt som forsyner fritidsboliger, og om privatpersoner eller næringskunder har nettleieforholdet. Om fritidsboliger leies ut eller ikke, har nettselskapene ingen oversikt over. Det forutsettes at det vil være nettkundenes eget ansvar å etterkomme de nevnte avgrensingene.

Bestilling av Norgespris

Elhub arbeider med en digital bestillingsløsning for Norgespris. Etter at en nettkunde har bestilt Norgespris, må bestillingsinformasjonen umiddelbart deles med det aktuelle nettselskapet. En digital melding må sendes fra Elhub til nettselskapet. Den nye forskriften bør gi føringer om dette.

ED legger opp til at Norgespris skal gjelde fra poststemplingsdatoen på brevet ved en ikke-digital bestilling. Dersom datoen mangler, skal Norgespris gjelde fra dagen nettselskapet mottar bestillingsbrevet. Det er ikke vanlig å registrere poststemplingsdatoer. Hvis poststemplingsdatoer skal benyttes, vil det medføre ekstraarbeid og øke administrasjonskostnadene med Norgespris. Datoer vil måtte avleses manuelt. Lede foreslår at Norgespris skal gjelde fra datoen nettselskapet registrerer bestillingsbrevet som mottatt, noe som er lett tilgjengelig. Høringsforslaget bør endres.

I høringsdokumentet legger ED til grunn at de ikke-digitale bestillerne er de samme nettkundene som mottar papirfakturaer. Det behøver ikke å være en slik sammenheng. Nettkunder kan ønske papirfakturaer av ulike årsaker. Det kan være kunder med papirfakturaer som ønsker å bestille Norgespris digitalt. Nettselskapene vet ikke om nettkunder på gjennomfakturering – kraftleverandører sender ut kombinerte fakturaer for kraftkjøp og nettleie – har efaktura eller papirfaktura. Lede foreslår at nettselskapene tilgjengeliggjør ikke-digitalt bestillingsskjema for Norgespris på deres nettsider, og at skjemaet kan sendes ut fysisk hvis nettkunder tar kontakt og ber om dette.

I dag har nettselskapene kontonummer for noen nettkunder, men ikke for alle nettkundene. For å håndtere utbetalinger fra Norgespris og Strømsstøtte trenger nettselskapene et kontonummer tilhørende hver nettkunde. Av datakvalitetshensyn og for å forhindre feilutbetalinger bør ikke nettselskapene ha flere kontonummer for hver nettkunde. Lede foreslår følgende løsning for Norgespris sin digitale bestillingsløsning som utvikles av Elhub:

Ved bestilling av Norgespris, må nettkunden oppgi et kontonummer som nettselskapet kan benytte for utbetalinger. Bestillingsløsningen må i tillegg informere om nettselskapets tilnærming for oppdatering av nettkundens kontonummer. Hvis nettselskapet har registrert et kontonummer på nettkunden, bør dette vises i bestillingsløsningen og nettkunden kan velge dette kontonummeret eller legge inn et nytt kontonummer som erstatter det eksisterende kontonummeret. Hvis et nettselskap ikke har registrert et kontonummer på nettkunden, må det legges inn et kontonummer som nettselskapet kan benytte, for å kunne bestille Norgespris.

Den kommende forskriften bør gi nødvendige føringer for den beskrevne løsningen.

Korrigerings og tilbakebetaling av uriktig fakturert stønadsbeløp

Lede støtter EDs forslag om at nettselskapene skal kunne kreve tilbakebetaling av uriktig utbetalt stønadsbeløp for Norgespris og Strømsstøtte uten vedtak fra RME i inntil seks måneder etter at utbetalingen ble foretatt. Endringen vil være administrativt forenkende.

Korrigerer mot fremtidige utbetalinger

I høringsforslaget foreslås det at nettselskapene skal kunne korrigere skyldige innbetalinger til Norgespris mot fremtidige stønadsutbetalinger fra Norgespris. Videre, dersom nettkunden har beløp til gode og nettselskapet mangler betalingsinformasjon for å kunne utbetale til kundens konto, kan nettselskapet korrigere beløpet som er til gode, mot fremtidig nettleie og innbetalinger til Norgespris. Lede støtter disse tilnærmingene. I tillegg har vi følgende forslag. Hvis en kunde har skyldige innbetalinger ovenfor Norgespris ved utgangen av en prisperiode, bør nettselskapet kunne korrigere dem mot fremtidige stønadsutbetalinger fra Strømsstøtte.

Teknisk løsning for digital bestilling av Norgespris

Lede har fått se Elhubs forslag til digital bestillingsløsning for Norgespris. Den er tenkt tilgjengelig på Elhubs «Min side» under Elhub-merkevaren. Lede er bekymret for at løsningen kan forvirre nettkundene som ikke har noe forhold til Elhub. Kraftmarkedet og aktørbildet er komplisert nok som det er. Norgespris bør derfor bli så enkelt som mulig. Lede oppfordrer ED til å benytte den kommende forskriften om Norgespris til å legge føringer for bestillingsløsningen for Norgespris. Elhubs løsning bør enten kunne integreres sømløst med «Min side» hos nettselskapene (Elhub som usynlig og bakenforliggende teknologileverandør) eller så bør Norgespris bestilles på en nøytral nettside (f.eks. www.norgespris.no) som henviser til RME og nettselskapene (Elhub som usynlig og bakenforliggende teknologileverandør).

Krevende valgsituasjoner for nettkundene peker mot en enklere løsning

Norgespris kan skape krevende valgsituasjoner for nettkundene. Det kan være vanskelig å forstå hva Norgespris er (vanlig fastprisavtale eller stønadsordning), det kan være vanskelig å forstå hva som er mest lønnsomt (Norgespris eller Strømsstøtte), og det kan være vanskelig å velge noe med ett års bindingstid. Blir det et år med lave kraftpriser, kan Norgespris bli noe annet enn en stønadsordning, og staten kan tjene på innbetalinger. Lede er særlig bekymret for sårbare grupper, dvs. de som mest trenger prisdempning. Det kan hende at nettkunder som bør velge Norgespris, ikke velger det fordi de ikke forstår ordningen, fordi valget er for vanskelig og usikkert, eller fordi de er usikre på om de kan binde opp utleier. Er ED sikre på at alle leietakere har reell mulighet til å velge Norgespris og binde opp utleiere i tiden etter utflytting? Norgespris og ny Strømsstøtte er fortsatt under utarbeidelse. Lede ber ED om å vurdere en enklere løsning for nettkundene enn Norgespris, f.eks. en mer omfattende Strømsstøtte som har en lavere pristærskel.

Ta gjerne kontakt ved spørsmål. Og takk igjen for muligheten til å gi innspill.

Med vennlig hilsen

Lede AS

Eivind Gramme

Rammeforliket